
AZERBAYCAN'DAKİ NARGİN ADASI ŞEHİTLERİ UNUTULMADI

29.05.2017

DHA 28 Mayıs 2017

Birinci Dünya Savaşı'nda Rusların işgali sırasında 10 binin üzerinde Türk askerinin esir tutulduğu Hazar Denizindeki Büyük Zire Adası (Nargin adası) ilk kez Türkiye'nin Bakü Büyükelçisi Erkan Özoral ve beraberindekiler tarafından ziyaret edildi.

Azerbaycan Deniz Kuvvetleri'ne ait askeri gemiyle dün gerçekleştirilen ziyarete, Türkiye'nin Bakü Büyükelçisi Erkan Özoral, eşi Meltem Özoral, Askeri Ateşe Tuğgeneral Zafer Ocak, Azerbaycan Deniz Kuvvetleri Komutan Yardımcısı Natig Bağirov, Kars Serhat Boyları Derneği Başkanı Muharrem Yıldız, büyükelçilik çalışanları ve basın mensupları katıldı.

Bakü açıklarında sahile yaklaşık 11 kilometre mesafede bulunan adaya giden büyükelçi ve beraberindekileri askeri yetkililer karşıladı. Adadaki yapıları inceleyerek askerlerden bilgi alan Özoral ve beraberindeki grup, yaklaşık 3 kilometre yürüyerek anma noktasına geldi. Duygusal anların yaşandığı alanda şehitler için karanfil bırakılarak, dualar edildi. Öte yandan Kars Serhat Boyları Derneği Başkanı Muharrem Yıldız da Sarıkamış şehitliğine götürmek bölgeden bir miktar toprak aldı.

BÜYÜKELÇİ ÖZORAL: BİZLERİN TARİHTEN BÜYÜK DERSLER ÇIKARMAMIZ LAZIM

Türkiye'nin Bakü Büyükelçisi Erkan Özoral basın mensuplarına burada yaptığı açıklamada, tarihimizin şanlı sayfalarla dolu ama aynı zamanda da Sarıkamış gibi acı yönlerinin de bulunduğunu belirterek, şunları söyledi:

Bundan acı olan da bu acı sayfalarımızı biz yeterince bilmiyoruz. bugün tarihimizin o acı sayfalarının yaşandığı bir yerdeyiz. Burası Hazar denizinin ortasındaki Bakü açıklarındaki Nargin adası. Nargin Adası, 1'nci Dünya Savaşı sırasında Ruslar tarafından Anadolu'dan esir alınan ama özellikle Sarıkamış'ta donarak şehit olmaktan kurtulup da Rusların eline esir düşen askerlerimizin getirilip esir tutuldukları bir kamp. Şu anda da askerlerimizin toplu olarak büyük ihtimalle öldürüldükleri bir sahada bulunuyoruz. Buraya 12 bin ile 20 bin arasında esirin getirildiği

söyleniyor. O dönemde esirlerin koşullarının Bakü halkına ulaşmasından sonra tarihimizin en güzel sayfalarından biri yazılmış. Bizlerin tarihten büyük dersler çıkarmamız lazım. Dersi çıkartmak için de neler yaşadığımızı bilmek lazım. Sarıkamış'tan alınan askerlerin buraya getirilmelerini hatta buradan bir kısmının Sibiry'a götürölmelerini maalesef biz yeterince bilmiyoruz. Özellikle genç kuşakların bu yaşananları öğrenmeleri ve iyice bilmeleri lazım ki biz bir daha bu felaketleri yaşamayalım. Tarihimiz bir daha felaketlere sahne kalmasin şanlı sayfalarla doldurulsun.

ÖZORAL: Azerbaycan'DA BİZİM TARİHİMİZİN ÖNEMLİ BİR PARÇASI GİZLİ

Adadaki hü zün kadar acıyı hafifleten başka yönünün de olduğunu ifade eden Özoral, şöyle devam etti:

"O da buradaki esirlere karşı Azerbaycan halkının göstermiş olduğu misafirperverlik. Adadaki esirlerin durumunun öğrenilmesinden sonra Bakü halkı, Rus makamları nezdinde ısrarlı girişimlerde bulunuyor. Ondan sonra adaya yiyecek göndermeye başlıyorlar. Esirlere çamaşır getirmeye başlıyorlar. Bir aşamadan sonra onlar için hafta sonu izni almaya başatabiliyorlar. Hafta sonu aldıkları izinlerde de esir askerlerimizi kendi evlerinde yatırıp misafir ediyorlar, yıkıyorlar, temizliyorlar. Bu adadaki esirlerin kurtulmasın için ellerinden ne geliyorsa onlardan esirgemiyorlar. Kendi hayatlarını tehlikeye atıp onların kaçmalarına neden oluyorlar. Bugün gerçekten çok duygusal anlar yaşadık. Herkese nasip olmayacak şeyler gördük. Azerbaycan'da bizim tarihimizin önemli bir parçası gizli. Bunu mutlaka ortaya çıkarmamız lazım. Türkiye ile Azerbaycan halkı birbirini daha fazla, daha sıkı kenetleyip kucaklaması lazım. Türkiye Cumhuriyeti'nin her ferdinin gelip Azerbaycan'ı görmesini yürekten arzu ediyorum. Bizim kardeşliğimiz ancak böyle pekişecek. Ancak bu şekilde Türkiye ile Azerbaycan halkının kardeşi anlamını bulacak. Bugün buraya gelmemizi sağlayan Azerbaycanlı yetkililere şükranlarımı sunuyorum. Hepsine teker teker teşekkür ediyorum.

YILDIZ: VATANI VE MİLLETİ UĞRUNA ÖLMİYİ ORTAYA KOYAN BİR MİLLET

Kars Serhat Boyları Derneği Başkanı Muharrem Yıldız ise tarihte Sarıkamışın hem savaşının hem de şehitlerinin çok az yer bulunduğunu belirterek, Bizim neslimizden saklandı Sarıkamış gerçekliği. Sarıkamış'ta sanki bir kahramanlık destan yazılmamış gibi, Türk milletinin benliğinden belki unutturulmak istenilmişti, doğru değildi. Bu doğru değil çünkü orada seve seve ölümü seçmek isteyenler vardı. Soğuğa rağmen, açlığa rağmen bile bile ölüme gitmek vardı. Dünyaya vatani ve milleti uğruna ölmeyi ortaya koyan bir milletin kahramanlık destanı vardı. Bunu bizden saklamışlardı. Ne yazık ki artık üstü açılıyor Sarıkamışın da Nargindeki bu esirlerimizde. Çünkü biz gençlik olarak yüreğimiz sızıyordu 90 bin şehit bir mermi atmadan öldü diye oradaki kahramanlık destanına verilen doğru bir kelime değildi dedi.

YILDA BİR KEZ DE OLSA TÖREN YAPILMALI

Nargin adasını, Sarıkamış'tan gelen askerlerimizin hangi şartlarda yaşadığını ve akıbetinin ne olduğunun iyi bilinmediğini söyleyen Yıldız, Sadece Vehici Hürkuş'un kurtulduğundan dolayı biliyorlar, diğer askerlerimizin akıbetinin ne olduğu bilinmiyordu. Sarıkamış törenlerine benzer ve Sarıkamış törenlerinin öncesinde ya da sonrasında yılda 1 kez de olsa bir anma töreni yapılmasını arzu ediyoruz. Geçen yıl Cumhurbaşkanımızdan bu adada şehitleri anma ile alakalı bir abide olması konusunda bir talebimiz de olmuştu. İnşallah Büyükelçimiz bu işe el koydu. Buraya bize benzer farklı grupların ve derneklerin geldiği olmuştu. Bu ziyaret devletin resmi olarak geldiği bir başlangıç bu çok önemli. Türkiye Cumhuriyeti devleti bu resmi ziyareti yaptı ve başlattı bundan sonra devam edecek diye konuştu.

YILAN ADA ADASI OLARAK DA BİLİNİYOR

Azerbaycan'ın başkenti Bakü 'nün karşısında, Hazar Denizi'nde bulunan Nargin Adası, 3.1 kilometre uzunluğu ve 900 metre eni ve yaklaşık 900 dekarlık yüzölçümüyle bölgenin en büyük adası. Su kaynağı ile bitki örtüsü bulunmayan ada, yılanlarıyla ünlü. Bu yüzden tarihte Yılan Adası olarak da anılıyor. Rusların uzun yıllar "hapishane ada" olarak kullandığı Nargin'de ilk yapılaşma, 1814'te yapılan bir deniz feneriydi. Nargin Adası, I. Dünya Savaşı sırasında Türkiye ve Azerbaycan arasında trajik olaylara ev sahipliği yapmıştı. Doğu Anadolu'nun Ruslar tarafından işgali sırasında tutuklanan asker ve sivil adada esir olarak tutulmuştu. Esirler açlık, yılan ısırması ve hapishane görevlilerinin işkenceleri nedeni ile ölmüştü. Ayrıca, Türk pilot Vecihi Hürkuş da adada esir tutulandan idi ve yöre sakinlerinin yardımları ile kurtulmuştu.

Kaynak/Source: